

Nr.1: Lån og utlån av kirken

Retningslinjer for lån og utlån av kirke til annet kristent trossamfunn

Forord

Det er en glede at Norges kristne råd med dette kan sende ut retningslinjer for lån og utlån av kirker mellom kristne trossamfunn. Med dette er et nytt skritt tatt for å legge forholdene til rette for samarbeid på lokalt plan. Retningslinjene er utarbeidet av Administrativt-juridisk utvalg i Norges kristne råd på bakgrunn av Den norske kirkes regler for utlån av kirker. Foruten Bispemøtet og Kirkerådet i Den norske kirke og ledelsen i øvrige kirker og trossamfunn i Norges kristne råd, har også hovedstyret i Norges Frikirkeråd anbefalt sine medlemmer å legge disse reglene til grunn ved lån og utlån av kirker og forsamlingshus.

Vi håper at retningslinjene vil kunne fungere tilfredsstillende for våre menigheter på lokalplanet.

Oslo 3. desember 1997, Administrativt-utvalg i Norges kristne råd

Innledning

Disse retningslinjer er utarbeidet av Norges Kristne Råd og er deretter behandlet og godkjent av de enkelte medlemskirker. Retningslinjene springer ut av et ønske om å levedegjøre og utvikle den enhet våre kirker er kalt til og kalles til. Ved å legge til rette for positivt og smidig samarbeide på det praktiske plan vil vi kunne vise omsorg for hverandre, kunne være eksempel på samarbeidsvilje og den enheten vi streber mot og kunne være til gagn for medmennesker.

Retningslinjene tar sitt utgangspunkt i Den norske kirkes regelverk for utlån av kirker (se vedlegg). I praksis er det på grunn av Den norske kirkes helt dominerende plass i det norske samfunn primært tale om utlån av denne kirkes vigslede rom. Det er likevel forutsetningen at det skal være gjensidighet, men slik at det for alle gjelder at det er tale om bruk som er i samsvar med hva de enkelte kirkesamfunn ellers bruker sine kirker til.

Spørsmålet om hvilke retningslinjer som gjelder eller bør gjelde for utlån/utleie av kirkene i Den norske kirke til kirkelige handlinger, gudstjenester m.m. blir stadig aktualisert ved at menighetsrådene forstår eller også praktiserer Den norske kirkes regelverk forskjellig. Retningslinjene tar sikte på å veilede i bruken av regelverket, som menighetsrådene i Den norske kirke er forpliktet på.

Nedenfor er benyttet "prest" for prest i Den norske kirke og "pastor" for pastor/forstander/prest i annet kirkesamfunn.

Regler for utlån av kirken

Kirkemøtet 1991 vedtok med hjemmel i kgl.res. av 25.10.1991, regler "for bruk av de vigslede kirkerom utenfor de forordnede gudstjenester og kirkelige handlinger". Regelverket er utgitt i eget hefte og inneholder foruten selve regelverket også merknader til de enkelte bestemmelsene: "Bruk av kirken. Regelverk med merknader", Kirkerådet mars 1992. Selve reglene finnes som vedlegg i dette heftet.

Det heter i forordet bl.a:

Regelverket inneholder generelle bestemmelser om bruk av kirken. Regelverket foreskriver ikke hvordan de mange enkeltspørsmål og søknader når det gjelder bruk og utlån av kirken skal vurderes. Her er det åpent for å utvise skjønn innenfor de rammer regelverket fastsetter. Det vil derfor i mange tilfeller være naturlig å søke råd hos biskopen... Dette vil kunne føre til visse geografiske variasjoner når det gjelder kirkens bruk.

Regelverket har følgende kapitler:

Kap. 1: Almennlige bestemmelser

- § 1: Hovedbestemmelse om bruk av kirken
- § 2: Definisjoner (av kirke)

Kap. 2: Menighetsrådets bruk av kirken

- § 3: Bruksformål (hva kirken kan brukes til)
- § 4: Klage (hvem som kan klage)

Kap. 3: Menighetsrådets utlån av kirken

- § 5: Utlån til medlemmer av Den norske kirke
- § 6: Utlån til andre enn medlemmer av Den norske kirke (til andre kristne trossamfunn)
- § 7: Saksbehandling
- § 8: Klage (hvem som kan klage)
- § 9: Utgiftsdekning og vederlag ved utlån av kirken

Kap. 4: Prestens bruk av kirken

- § 10: Menighetsprestens bruk av kirken
- § 11: Klage og tilsyn
- § 12: Biskopens bruk av kirken

Kap. 5: Forholdet mellom menighetsråd og prest

- § 13: Samarbeid og gjensidig informasjon

Kap. 6: Generelle regler om bruk av kirken

- § 14: Hva kapitlet handler om
- § 15: Generelle plikter for bruker av kirken
- § 16: Adgang til kirken

§ 17: Inngangspenger m.v.

Kap. 7: Ikrafttredelse og oppheving av eldre bestemmelser

Nærmere informasjon av reglene og praktiseringen av disse

Det er viktig at andre kirkesamfunn er kjent med de regler som gjelder for Den norske kirkes utlån av kirker. Regler om dette er altså fastsatt i kap. 3. Nedenfor skal de enkelte paragrafer gjennomgås. Samtidig er det nødvendig å kjenne til de sentrale bestemmelsene i regelverket. Hovedbestemmelsene om bruk av kirken er fastsatt i § 1. Det heter her bl.a.:

- **Kirkens formål** vil være primærmotivet for de avgjørelser som fattes om bruk og utlån av kirken. ' 1 første ledd lyder: "Kirken er innviet til bruk for gudstjenester og kirkelige handlinger og skal gjennom sin bruk tjene Guds ære og menighetens oppbyggelse"
- "Bruk av kirken er **underlagt biskopens tilsynsmyndighet**", (' 1 tredje ledd). Det gjelder også menighetsrådets utlån av kirken. Dvs. at når det gis råd fra biskopen, skal det foreligge meget tungtveiende argumenter for ikke å følge disse rådene.
- "Kirken med tilbehør skal behandles forsvarlig og **med respekt**", (' 1 fjerde ledd).
- "Kirken må ikke brukes til **politisk møte** eller virksomhet", (' 1 femte ledd).
- "Kirken må ikke brukes til **kommersielle formål**", (' 1 sjette ledd)

Reglene gjelder selve **kirkerommet**. Menighetsrådet avgjør regler for bruk av andre rom enn kirkerommet (§ 2). Reglene gjelder også for **kapeller** som eies av menigheten. Kap. 3 Menighetsrådets utlån av kirken, inneholder 5 paragrafer: " 5 - 9.

§ 5 Utlån til medlemmer av Den norske kirke

Kommentarer til denne paragraf er tatt med under § 6.

§ 6 Utlån til andre enn medlemmer av Den norske kirke

I § 6 første ledd, har menighetsrådet fått en generell myndighet til å låne ut kirken til medlemmer av **andre kristne trossamfunn enn Den norske kirke** til formål som nevnt i § 5. Kristne trossamfunn er definert som "kristne kirker og trossamfunn som Den norske kirke betrakter som kristne trossamfunn og som vår kirke har et organisert økumenisk samarbeid med. Mormonerne og Jehovas Vidner blir ikke betraktet som kristne trossamfunn. I tvilstilfeller vil det være naturlig for menighetsrådet å søke råd hos biskopen" (jf merknader til ' 3 annet ledd).

§ 5 inneholder **hvilke formål** menighetsrådet kan låne ut kirken til vedr a) gudstjenester, b) oppbyggelige møter, c) kirkelige konserter og d) andre kirkelige og kulturelle arrangementer som faller inn under formålet for bruk av kirken, jf § 1.

Menighetsrådet må selv trekke opp grensene for dette på basis av regelverket. Dessuten må menighetsrådet sørge for å få seg forelagt de nødvendige opplysninger om hva kirken skal brukes til. Det gjelder bl.a.

opplysninger om tidspunkt, program og evt. tekster, hvem som skal delta, spørsmål om økonomi og evt. inngangspenger. Det vil her ofte gjelde utlån av kirken til konserter, gospelkonserter, sanggudstjenester o.l.

I denne sammenheng har det vært presisert fra biskopene at det **ikke er anledning til å leie ut kirken som et allment konsert- og teaterlokale**.

I § 6 annet ledd er det presisert at menighetsrådet kan låne ut kirken til **dåp, vigsel og gravferd forrettet av forstandere/pastorer, prester utenfor Den norske kirke** uten å innhente samtykke fra biskopen, slik menighetsrådet tidligere var nødt til. Også her vil det imidlertid være naturlig at menighetsrådet i tvilstilfeller søker råd hos biskopen.

I denne sammenheng har biskopene presisert at en **ikke ønsker at kirkene skal bli felleskirkelige seremonirom. Kirken bør kun lånes ut til kirkesamfunn som ikke i rimelig nærhet har eget gudstjenestelokale**. I enkelte tilfeller kan det også være tale om **egnet** gudstjenestelokale.

Som hovedregel vil kirken kunne lånes ut til andre kirkesamfunn som ikke i rimelig nærhet har eget evt. egnet gudstjenestelokale.

På dette område er det ønskelig at biskopenes rådgivning mht. praktisering av regelverket, er noenlunde likt.

Samtidig som det må gis rom for lokale variasjoner og skjønn ut fra lokale tradisjoner. Men det er uheldig dersom regelverket blir praktisert svært ulikt fra bispedømme til bispedømme.

Reglene ønsker å legge forholdene til rette for et **godt samarbeid og gode rutiner** mellom menighetsråd, prest og pastorer/forstandere i andre kirkesamfunn. Menighetsrådet vil dermed kunne klargjøre hva som er uproblematisk og hvor grensene går for utlån. Det bør ut fra tradisjoner, egnethet, familiebakgrunn osv. utvises stor grad av romslighet og fleksibilitet.

Det anbefales at en på forhånd tar kontakt med menighetsrådets formann eller soknepresten (som sitter i menighetsrådet) for å høre hvordan menighetsrådet stiller seg til utlån i en konkret sak, før en sender formell søknad om å låne kirken.

F.eks. vil det ikke være adgang til å låne ut kirken til en kirkelig handling i regi av et annet trossamfunn, dersom denne handlingen underkjenner en tilsvarende handling utført i Den norske kirke (f.eks. en vigselshandling for ekteskap som er inngått i Den norske kirke).

I forbindelse med utlån til **vigsel**, der begge tilhører et annet kirkesamfunn, anses det uproblematisk å låne ut kirken. Ordningen vil da være at vigselen forrettes av pastoren i det kirkesamfunnet som brudeparet tilhører.

Den normale ordning vil og bør være at det er presten/pastoren i den kirke som vigselen skal foregå i som forretter. Brudeparene bør ta konsekvensen av sitt medlemskap ved å velge vigsel i sin menighetskirke. Dersom en av partene tilhører Den norske kirke og brudeparet ønsker at vigselen skal forrettes i Den norske kirke, men av pastor/forstander i et annet trossamfunn, bør dette i de aller fleste tilfeller ikke tillates. Dersom brudeparet ønsker en bestemt kirke, bør det være presten evt. pastoren i den kirken som vielsen skal foregå i, som forestår vielsen. Dersom brudeparet ønsker en "økumenisk" vigselshandling bør en tilstrebe et samarbeid mellom kirkesamfunnene ved at både prest og pastor deltar ved handlingen. Hovedprinsippet vil da være at presten/pastoren i den kirken som vielsen foregår i forestår den formelle vigselshandling og den andre (den gjestende presten/pastoren) holder tale, deltar med skriftlesning eller bønn. Dette synliggjør at begge trossamfunn er involvert.

I forbindelse med ekteskap mellom katolikker og medlemmer av Den norske kirke finnes egne bestemmelser. Ved siden av det spesielle på grunn av Den katolske kirkes syn på og regler for ekteskap, inntreffer det ikke så sjelden at en utenlandsk katolikk uten tilknytning til Norge gifter seg her i landet. Det eneste som etter forholdene vil fortone seg som naturlig vil være å bruke vedkommende nordmanns soknekirke.

I enkelte **populære vigselkirker**, har menighetsrådet satt forholdsvis strenge regler for utlån av kirken, både til andre trossamfunn og til medlemmer av Den norske kirke, dersom ikke en av brudefolkene bor innenfor menighetens grenser. Utgangspunktet er at de som er medlemmer av menigheten må ha fortrinnsrett til bruk av kirken, og at stor utlånsvirksomhet kan gjøre dette vanskelig.

Utlån av kirken til gravferd for en person som tilhører et annet kristent kirkesamfunn, anses uproblematisk. Ordningen vil da være at gravferden forrettes av pastoren i det kirkesamfunnet som avdøde tilhørte eller fordi den som sørger for gravferden evt. nærmeste etterlatte, ønsker dette, jf gravferdsloven § 9.

Normalt vil det være naturlig å forrette **gravferden** fra den kirke som vedkommende tilhørte, men dersom dette praktisk eller på annen måte ikke er egnet, bør menighetsrådet lokalt vise forståelse for å finne frem til en brukbar løsning. Særlig vil det være aktuelt på steder der gravferder i hovedsak foregår fra kirken/kapellet (Den norske kirkes) og hvor f.eks. kirkegården ligger i nærheten av kirken/kapellet. Innenfor kommunen evt. prestegjeldet bør det være ens regler.

Når det gjelder **gravkapeller**, vil disse være offentlige/kommunale, slik at alle tros- og livssynssamfunn kan benytte kapellet. Jf. krematorier.

En **menighetsprest har ikke plikt** til å utføre kirkelige handlinger for personer som er bosatt utenfor prestegjeldet, eller som ikke er medlem av Den norske kirke, jf Tjenesteordning for menighetsprester § 11. Dersom brudefolket/de etterlatte ønsker å bruke **egen prest** som er ordinert prest i Den norske kirke, sees dette ikke som utlån av kirken. Det er vedkommende prest som får disponere kirken, og vedkommende må innhente samtykke fra soknepresten, jf Tjenesteordning for menighetsprester § 12.

I § 16 er det fastsatt at kirken skal være **åpen for alle**. (Personer som forstyrrer arrangementer og krenker kirkens verdighet kan bortvises). Videre heter det at: "ved bruk av kirken til **vigsler eller begravelser** kan likevel forrettende prest, på anmodning fra brudeparet eller de etterlatte, bestemme at handlingen skal foregå **for lukkede dører**". Dvs at en begravelse kan foregå i stillhet, dersom de etterlatte anmoder om det. Dette er ikke å forstå som en rettighet for de etterlatte, men en hjemmel for presten til å lukke dørene.

§ 7 Saksbehandling

Utlånsvedtak betraktes som utøvelse av offentlig myndighet, dvs. at **Forvaltnings-lovens regler** om enkeltvedtak kommer til anvendelse, jf Forvaltningsloven kap. IV-V. Dette medfører bl.a. at menighetsrådets vedtak må være **skriftlig**, at avslag på søknader skal **begrunnes** og at søkeren skal gjøres kjent med **klageadgangen**.

§ 8 Klage

Menighetsrådets vedtak kan **påklares til biskopen**, (' 8 første ledd). Biskopen kan overprøve menighetsrådets vedtak og gi klager medhold om utlån av kirken. I første rekke vil biskopen vurdere om menighetsrådets vedtak er i samsvar med regelverket, men biskopen kan også overprøve **menighetsrådets skjønnsanvendelse**. Biskopen har likevel ikke myndighet til omgjøring av eget tiltak. **Det er bare dersom en klageberettiget har klaget at biskopen har myndighet til å overprøve menighetsrådets vedtak**, (' 8 fjerde ledd).

Klageberettiget vil bl.a. være den som har søkt om å få låne kirken og et mindretall i menighetsrådet, (' 8 annet ledd).

§ 9 Utgiftsdekning og vederlag ved utlån av kirken

Menighetsrådet har ved utlån av kirken fått generell adgang til å betinge seg dekning av de **utgifter** bruken av kirken medfører. (' 9 første ledd), også utgifter som kommunen er pliktig til å dekke over kirkebudsjettet, f.eks. utgifter til strøm osv. Det er etter den nye kirkeloven kirkelig fellesråd som fastsetter utleiepriser etter nærmere regler godkjent av bispedømmerådet.

Enkelte kommuner dekker slike utgifter helt eller delvis, men vanligvis vil menighetsrådet/fellessrådet få disse dekket f.eks. ved å **kreve utgiftsdekning av brukeren**. Det kan gjelde utgifter til vaktmester/kirketjener, organisttjenester, men også utgifter til renhold og evt. oppvarming/strømutgifter m.v. Her vil det foreligge lokale ordninger. Forutsetningen for at det kan kreves utgiftsdekning, er at kirkelig fellesråd i vedtekt har fastsatt at betaling kan kreves og fastsatt **utleiepriser** for dette. Utleieprisene vil i hovedsak være like for alle kirker innen kommunen, men prisene kan også variere, f.eks. når det gjelder utlån til gravferd, bryllup m.v. Kirkevergen vil kunne gi informasjon om utleiepriser.

Ved utlån av kirken er f.eks. ikke **organisten** pliktig til å spille. Leier må selv sørge for organist eller betale

organisten for å spille. Organisten kan imidlertid ikke nekte å låne ut orgelet til en annen organist. Dersom menighetsrådet låner ut kirken, kan menighetsrådet gi tillatelse til at det tas opp **kollekt**.

Vedlegg: Regler for bruk av kirken

Fastsatt av Kirkemøtet 1991 i Den norske kirke med hjemmel i Kgl. res. av 25. oktober 1991. Reglene trer i kraft fra 1. juli 1992.

Kap 1: Almennlige bestemmelser

§ 1: (Hovedbestemmelsen om bruk av kirken)

Kirken er innviet til bruk for gudstjenester og kirkelige handlinger og skal gjennom sin bruk tjene til Guds ære og menighetens oppbyggelse.

Gjennom forkynnelse av Guds ord, forvaltning av sakramentene og annen kirkelig virksomhet, er kirken det sentrale samlingssted for menighetens gudstjenestelige og religiøse liv.

Bruken av kirken er underlagt biskopens tilsynsmyndighet.

Kirken med tilbehør skal behandles forsvarlig og med respekt. Kirken må ikke brukes til politisk møte eller virksomhet.

Kirken må ikke brukes til kommersielle formål.

§ 2: (Definisjoner)

I det følgende menes med:

a) Kirke -

Bygg som er innviet som kirke etter lov om kirker og kirkegaarde av 3. august 1897, nr. 1, '54, og som er i menighetens eie.

Så langt de passer, får reglene også anvendelse på andre kirker og på lokaler som er innviet til permanent eller midlertidig kirkelig bruk, samt kapeller.

b) Prest -

Fast utnevnt/tilsatt menighetsprest (prost i sitt eget prestegjeld, sokneprest og kapellan) samt vikarer for slike prester.

Kap. 2: Menighetsrådets bruk av kirken

§ 3: (Bruksformål)

Menighetsrådet kan bruke menighetens kirke til

a) gudstjenester

b) oppbyggelige møter,

c) kirkelige konserter og

d) andre kirkelige og kulturelle arrangementer som faller inn under formålet for bruk av kirken, jf. '1.

Menighetsrådet kan innby personer som tilhører Den norske kirke eller andre kristne trossamfunn til å delta i arrangementet, jf. for øvrig § 1, 3. ledd.

Menighetsrådet bruker normalt kirken ved valg av nytt menighetsråd, og det kan bruke kirken til avholdelse av egne møter og menighetsmøter, jf. for øvrig '1, 3. ledd.

§ 4: (Klage)

Menighetsrådets avgjørelse om å bruke kirken etter '3 kan påklages til biskopen. Biskopens avgjørelse av klagen kan ikke påklages.

Klageberettiget er ethvert medlem av menighetsrådet, samt prester i prestegjeldet som ikke er medlemmer av menighetsrådet. Klagefristen er tre uker.

Klagen har ikke oppsettende virkning med mindre dette blir bestemt av menighetsrådet eller biskopen.

For øvrig gjelder Forvaltningslovens kap. VI om klage.

Kap. 3: Menighetsrådets utlån av kirken

§ 5: (Utlån til medlemmer av Den norske kirke)

Til medlemmer av Den norske kirke kan menighetsrådet låne ut kirken til

a) gudstjenester,

b) oppbyggelige møter,

c) kirkelige konserter og

d) andre kirkelige og kulturelle arrangementer som faller inn under formålet for bruk av kirken, jf. '1.

§ 6: (Utlån til andre enn medlemmer av Den norske kirke)

Menighetsrådet kan låne ut kirken til medlemmer av andre kristne trossamfunn enn Den norske kirke til formål som nevnt i '5, jf. for øvrig '1, 3. ledd.

I tillegg til de formål som er nevnt i '5, kommer første ledd særlig til anvendelse ved utlån til dåp, vigsel og gravferd som ikke skal forrettes av ordinert prest i Den norske kirke.

§ 7: (Saksbehandling)

Menighetsrådets avgjørelse etter '5 og 6 anses som enkeltvedtak etter Forvaltningslovens '2. Saksbehandlingen skjer i samsvar med Forvaltningsloven kap. IV og V.

§ 8: (Klage)

Menighetsrådets vedtak etter '5 og 6 kan påklages til biskopen. Biskopens avgjørelse av klagen kan ikke påklages.

Klageberettiget er, foruten de som har søkt om å få låne kirken, ethvert medlem av menighetsrådet samt andre

med rettslig klageinteresse.

Klagefristen er tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til den klageberettigede eller han på annen måte har eller burde ha skaffet seg kunnskap om vedtaket.

For øvrig gjelder Forvaltningslovens kap. VI om klage og omgjøring.

§ 9: (Utgiftsdekning og vederlag ved utlån av kirken)

Ved utlån av kirken kan menighetsrådet sette som vilkår at brukeren dekker de utgifter som brukes medfører.

Vederlag utover det som følger av første ledd, kan bare kreves når kirken lånes ut til konserter,

forhandlingsmøter og kirkelige handlinger som ikke utføres i forbindelse med forordnede

gudstjenester. Bestemmelse om dette fastsettes i medhold av Lov om kirker og kirkegarde av 3. august 1897,

nr. 1, "15 og 16.

Kap. 4: Prestens bruk av kirken

§10: (Menighetsprestens bruk av kirken)

I tillegg til forordnede gudstjenester og kirkelige handlinger kan presten bruke prestegjeldets kirker til

ekstraordinære gudstjenester, foredrag og andre arrangementer som fremmer menighetens oppbyggelse.

Er det flere fast tilsatte prester i vedkommende menighet, skal de samarbeide om bruksfordelingen. Blir de ikke enige, avgjør biskopen spørsmålet. Menighetsrådet skal uttale seg på forhånd.

Den presten som bruker kirken i medhold av første ledd, kan innby personer som tilhører Den norske kirke eller andre kristne trossamfunn til å delta i arrangementet, men presten kan ikke låne ut kirken til disse, jf. for øvrig '1, 3. ledd.

Med biskopens samtykke kan presten også la seg bistå av andre personer enn dem som er nevnt i tredje ledd.

§ 11: (Klage og tilsyn)

Menighetsrådet kan bringe prestens disposisjoner etter '10 inn for biskopen.

Første ledd gjelder ikke når presten bruker kirken til forordnede gudstjenester, vigslor og begravelser.

§ 12: (Biskopens bruk av kirken)

Biskopen kan bruke kirkene i sitt bispedømme på samme måte som menighetsprestene. I slike tilfelle har biskopen fortrinnsrett til bruk av kirken.

Kap. 5: Forholdet mellom menighetsråd og prest

§ 13: (Samarbeid og gjensidig informasjon)

Menighetsråd og prest skal samarbeide om bruk av kirken slik at denne best mulig tjener til Guds ære og menighetens oppbyggelse.

Menighetsråd og prest skal på forhånd gi hverandre informasjon om den planlagte bruken av

kirken. Informasjonen skal såvidt mulig gis i så god tid at mottaker får mulighet til å innrette seg eller eventuelt komme med innsigelser.

Presten har fortrinnsrett til bruk av kirken til gudstjenester, vigslor og begravelser.

Oppstår det for øvrig uenighet om menighetsrådets bruk eller utlån av kirken etter kap. 2 eller 3 og prestens bruk etter kap. 4 som ikke lar seg løse etter første og annet ledd, avgjør biskopen spørsmålet.

Kap. 6: Generelle regler om bruk av kirken

§ 14: (Hva kapitlet handler om)

Med mindre annet er sagt eller fremgår av sammenhengen, får reglene i dette kapitlet anvendelse på all bruk av kirken etter kap. 2 til 4.

§ 15: (Generelle plikter for bruker av kirken)

Den som bruker kirken, skal sørge for at alt går sømmelig for seg, og at kirken med tilbehør behandles forsvarlig og med respekt.

§ 16: (Adgang til kirken)

Enhver har adgang til de arrangementer som holdes i kirken. En person kan bare bortvises dersom han forstyrrer arrangementet eller krenker kirkens verdighet.

Ved bruk av kirken til vigslor eller begravelser kan likevel forrettende prest, på anmodning fra brudeparet eller de etterlatte, bestemme at handlingen skal foregå for lukkede dører.

§ 17: (Inngangspenger m.v.)

Det kan ikke tas betaling for adgang til kirken bortsett fra ved kirkekonserter og andre kulturelle arrangementer hvor menighetsrådet har samtykket i at slik betaling kreves.

Innkreving av inngangspenger, f.eks. ved salg av billetter, bør ikke skje i kirkerommet, men kan f.eks. skje i våpenhuset.

Kap. 7: Ikrafttredelse og opphevelse av eldre bestemmelser

§ 18: (Ikrafttredelse)

Disse reglene trer i kraft fra den tid Kirkerådet bestemmer.

§ 19: (Opphevelse av eldre bestemmelser)

Med virkning fra ikrafttredelsen, jf. '18, er følgende eldre bestemmelser om bruk av kirken opphevet